

**UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS DOMBOG**

HØJESTERETS DOM
afsagt tirsdag den 22. januar 2013

Sag 354/2010

(2. afdeling)

Aarhus Værft A/S under konkurs

(advokat Claes Wildfang)

mod

Appelindstævnte A/S

(advokat Casper Moltke)

I tidligere instanser er afsagt dom af Københavns Byret den 9. december 2009 og af Østre Landsrets 8. afdeling den 23. august 2010.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Per Walsøe, Poul Søgaard, Marianne Højgaard Pedersen, Henrik Waaben og Oliver Talevski.

Påstande

Appellanten, Aarhus Værft A/S under konkurs, har nedlagt påstand om, at Appelindstævnte A/S, skal betale 200.000 kr. med procesrente fra den 18. september 2008, subsidiært fra sagens anlæg.

Appelindstævnte A/S, har påstået stadfæstelse.

Anbringender

Aarhus Værft A/S under konkurs har for Højesteret alene gjort gældende, at der skal ske omstødelse af betalingen af 200.000 kr. foretaget den 18. juli 2007.

Parterne er enige om, at denne betaling ikke i sig selv afgørende forringede værftets betalingsevne, jf. konkurslovens § 67, stk. 1.

Konkursboet har imidlertid anført, at betaling af gæld til en lang række kreditorer, som fandt sted i perioden fra den 12. til den 18. juli 2007, skal lægges sammen ved bedømmelsen af, om den nævnte betingelse ("afgørende har forringet skyldnerens betalingsevne") er opfyldt.

Appelindstævnte A/S

, har bestridt, at der kan ske en sådan sammenlægning.

Parterne har i øvrigt gentaget deres anbringender vedrørende spørgsmålet, om betalingen fremtrådte som ordinær, og om konkursboet har lidt et tab, jf. konkurslovens § 75.

Supplerende sagsfremstilling

Det fremgår af kontoudskriften vedrørende driftskrediten hos Bank 2, at saldoen den 11. juli 2007 var negativ med 10.288.143 kr., og at der den 12. juli 2007 blev indsat 20.000.000 kr. på kontoen, hvorved gælden til banken blev afviklet, og saldoen blev positiv. Den 18. juli 2007, hvor betaling af de 200.000 kr. til Appelindstævnte A/S fandt sted, var saldoen negativ med 3.726.703,21 kr.

Forklaringer

Til brug for Højesteret er der afgivet supplerende forklaring af

Vidne 3

Retsgrundlag

Konkurslovens § 67, stk. 1, lyder således:

"Betaling af gæld, der er foretaget senere end tre måneder før fristdagen, kan fordres omstødt, hvis betalingen er sket med usædvanlige betalingsmidler, før normal betalingstid eller med beløb, som afgørende har forringet skyldnerens betalingsevne, forudsat at betalingen ikke under hensyn til omstændighederne fremtrådte som ordinær."

Bestemmelsen, der fik sin gældende formulering ved lov nr. 298 af 8. juni 1977, svarer stort set til udkastet til § 66 i betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord. I bemærkningerne til § 66 (betænkningens side 151) hedder det bl.a.:

"Som et nyt tredje tilfælde medtager udkastet betaling med beløb, som betydeligt har forringet skyldnerens betalingsevne. Tilføjelsen hviler på det synspunkt, at en betaling af gæld kan være ekstraordinær og derfor typisk bestemt af et kendeligt ønske om at dække denne kreditor før det endelige sammenbrud ikke blot i kraft af betalingstiden og

betalingsmidlets art, men også ved sit omfang set i forhold til skyldnerens situation. Det betalte beløb må have været af en sådan størrelse, at det er umiddelbart klart også for udenforstående, at skyldnerens muligheder for at føre virksomheden videre i afgørende grad er blevet forringet. Beløbet må ses ikke blot i forhold til skyldnerens samlede aktivmasse, men også til hans likviditet. Er en væsentlig del af aktiverne bundet i ikke let realisable værdier, vil virkningen på skyldnerens betalingsevne blive forholdsvis større.”

I bemærkningerne til lovforslaget (L 25, Folketingstidende 1976-77, 2. samling, tillæg A, spalte 388) hedder det bl.a.:

”Til § 67.

Bestemmelsen svarer til betækningsudkastets § 66.

Da en betaling for at kunne omstødes alene på grund af beløbets størrelse i forhold til skyldnerens situation må være af en sådan karakter, at det er umiddelbart klart, at skyldnerens muligheder for at videreføre virksomheden i afgørende grad er blevet forringet, jfr. betænkningen s. 151, er ordet ”betydeligt” i udkastets formulering af lovteksten erstattet med ”afgørende”.

Højesterets begrundelse og resultat

Efter konkurslovens § 67, stk. 1, kan betaling af gæld, der er foretaget senere end tre måneder før fristdagen, med beløb, som afgørende har forringet skyldnerens betalingsevne, kræves omstødt, forudsat at betalingen ikke under hensyn til omstændighederne fremtrådte som ordinær.

Den 18. juli 2007 betalte Aarhus Værft A/S 200.000 kr. til **Appelindstævnte A/S** - **Appelindstævnte A/S**. Aarhus Værft blev den 3. oktober 2007 erklæret konkurs med fristdag den 20. september 2007. Sagen for Højesteret angår, om Aarhus Værft A/S under konkurs kan kræve betalingen af de nævnte 200.000 kr. omstødt efter konkurslovens § 67, stk. 1.

Parterne er enige om, at betalingen af de 200.000 kr. ikke i sig selv afgørende forringede Aarhus Værfts betalingsevne som nævnt i konkurslovens § 67, stk. 1. Konkursboet har imidlertid anført, at den betaling af gæld til en lang række kreditorer, som fandt sted i perioden fra den 12. til den 18. juli 2007, skal lægges sammen ved bedømmelsen af, om den nævnte betingelse (”afgørende har forringet skyldnerens betalingsevne”) er opfyldt. I denne periode betalte Aarhus Værft gæld for i alt ca. 13,4 mio. kr. **Appelindstævnte A/S** har bestridt, at der kan ske en sådan sammenlægning.

Det fremgår ikke af ordlyden af konkurslovens § 67, stk. 1, eller af bestemmelsens forarbejder, at betaling af gæld til forskellige kreditorer kan lægges sammen ved bedømmelsen af, om betingelsen ”afgørende har forringet skyldnerens betalingsevne” er opfyldt.

Det vil efter Højesterets opfattelse være bedst stemmende med forarbejderne til konkurslovens § 67, at der som udgangspunkt ikke kan ske en sådan sammenlægning. Det fremgår således af forarbejderne, at den nævnte omstødellesbetingelse hviler på det synspunkt, at en betaling af gæld kan være ekstraordinær ved sit omfang set i forhold til skyldnerens situation og typisk bestemt af et kendeligt ønske om at dække denne kreditor før det endelige sammenbrud. Det fremgår endvidere af forarbejderne, at det betalte beløb må have været af en sådan størrelse, at det er umiddelbart klart også for udenforstående, at skyldnerens muligheder for at føre virksomheden videre i afgørende grad er blevet forringet. Disse bemærkninger må forstås således, at det ikke er meningen, at betaling af gæld til forskellige kreditorer i almindelighed kan sammenlægges.

Højesteret finder på den anførte baggrund, at betaling af gæld til forskellige kreditorer som udgangspunkt ikke kan lægges sammen ved bedømmelsen af, om betingelsen ”afgørende har forringet skyldnerens betalingsevne” i konkurslovens § 67, stk. 1, er opfyldt. Dette udgangspunkt kan kun fraviges i ganske særlige tilfælde. Det vil f.eks. kunne være tilfældet ved betalinger til forskellige kreditorer, som indgår i et økonomisk interessefællesskab.

I den foreliggende sag er der ikke sådanne særlige omstændigheder, at der er grundlag for at fravige det nævnte udgangspunkt.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens dom.

Ved fastsættelse af sagsomkostninger for Højesteret er der taget hensyn til sagens værdi og karakter samt arbejdets omfang.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for Højesteret skal Aarhus Værft A/S under konkurs betale 50.000 kr. til

Appelindstævnte A/S

De idømte sagsomkostningsbeløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.

--oo0oo--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 22. januar 2013.

Anonymiseret

kontorfuldmægtig